TEISINGUMO TEISMO (devintoji kolegija) NUTARTIS

2020 m. vasario 6 d.*

„Prašymas priimti prejudicinį sprendimą – Teisingumo Teismo procedūros reglamento 99 straipsnis – Viešieji pirkimai – Direktyva 2014/24/ES – 10 straipsnio h punktas – 12 straipsnio 4 dalis – Specialios išimtys paslaugų pirkimo sutarčių atveju – Civilinės gynybos, civilinės saugos ir pavojaus prevencijos paslaugos – Ne pelno organizacijos ar asociacijos – Ligonių vežimo nesant skubos ir skubos atvejais paslauga – Nacionalinės teisės nuostatos, pagal kurias reikalaujama teikti prioritetą perkančiųjų organizacijų partnerystei – Valstybių narių laisvė pasirinkti paslaugų teikimo būdą – Ribos – Pareiga motyvuoti“

Byloje C-11/19

dėl *Consiglio di Stato* (Valstybės Taryba, Italija) 2018 m. liepos 26 d. nutartimi, kurią Teisingumo Teismas gavo 2019 m. sausio 7 d., pagal SESV 267 straipsnį pateikto prašymo priimti prejudicinį sprendimą byloje

Azienda ULSS n. 6 Euganea

prieš

PIA Opera Croce Verde Padova,

dalyvaujant:

Azienda Ospedaliera di Padova,

Regione Veneto,

Croce Verde Servizi,

TEISINGUMO TEISMAS (devintoji kolegija),

kurį sudaro kolegijos pirmininkas S. Rodin, teisėjai D. Šváby (pranešėjas) ir N. Piçarra,

generalinis advokatas M. Campos Sánchez-Bordona,

kancleris A. Calot Escobar,

atsižvelgęs į rašytinę proceso dalį,

išnagrinėjęs pastabas, pateiktas:

– *Pia Opera Croce Verde Padova*, atstovaujamos *avvocati* A. Veronese ir R. Colagrande,

* Proceso kalba: italų.

– Rumunijos vyriausybės, atstovaujamos C.-R. Canțăr ir S.-A. Purza,

– Europos Komisijos, atstovaujamos G. Gattinara, P. Ondrůšek ir L.Haasbeek,

atsižvelgęs į išklausius generalinį advokatą priimtą sprendimą išspręsti bylą motyvuota nutartimi pagal Teisingumo Teismo procedūros reglamento 99 straipsnį,

priima šią

Nutartį

1 Prašymas priimti prejudicinį sprendimą pateiktas dėl 2014 m. vasario 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2014/24/ES dėl viešųjų pirkimų, kuria panaikinama Direktyva 2004/18/EB (OL L 94, 2014, p. 65), 10 straipsnio h punkto, siejamo su šios direktyvos 28 konstatuojamąja dalimi, ir minėtos direktyvos 12 straipsnio 4 dalies išaiškinimo.

2 Šis prašymas pateiktas nagrinėjant *Azienda ULSS n. 6 Euganea* (Euganea vietos socialinių paslaugų ir sveikatos priežiūros įstaiga Nr. 6, Italija) (toliau – AULSS Nr. 6) ir *Pia Opera Croce Verde Padova* (Padujos žaliojo kryžiaus organizacija, Italija) (toliau – *Croce Verde*) ginčą dėl ligonių, kuriems AULSS Nr. 6 ir *Azienda Ospedaliera di Padova* (Padujos ligoninė, Italija) atliekamos hemodializės procedūros, vežimo greitosios pagalbos atveju paslaugos teikimo sutarties sudarymo.

Teisinis pagrindas

Direktyva 2014/24

3 Direktyvos 2014/24 2, 5, 28, 31 ir 33 konstatuojamosiose dalyse nustatyta:

„(2) strategijoje „Europa 2020“, nustatytoje 2010 m. kovo 3 d. [Europos] Komisijos komunikate „Europa 2020: Pažangaus, tvaraus ir integracinio augimo strategija“ <…>, viešiesiems pirkimams tenka svarbus vaidmuo kaip vienai iš rinkos priemonių, naudotinų siekiant pažangaus, tvaraus ir integracinio augimo kartu užtikrinant efektyviausią viešųjų lėšų naudojimą. Tuo tikslu reikėtų persvarstyti ir modernizuoti viešųjų pirkimų taisykles, priimtas pagal [2004 m. kovo 31 d.] Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2004/17/EB [dėl subjektų, vykdančių veiklą vandens, energetikos, transporto ir pašto paslaugų sektoriuose, vykdomų pirkimų tvarkos derinimo (OL L 134, 2004, p. 1; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 6 sk., 7 t., p. 19)] ir [2004 m. kovo 31 d.] Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2004/18/EB [dėl viešojo darbų, prekių ir paslaugų pirkimo sutarčių sudarymo tvarkos derinimo (OL L 134, 2004, p. 114; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 6 sk., 7 t., p. 132)], kad būtų padidintas viešųjų išlaidų efektyvumas, visų pirma sudarant palankesnes sąlygas mažųjų ir vidutinių įmonių (toliau – MVĮ) dalyvavimui viešuosiuose pirkimuose, ir kad perkantiesiems subjektams būtų suteikta galimybė geriau pasinaudoti viešųjų pirkimų teikiamomis galimybėmis siekiant bendrų visuomenės tikslų. Taip pat reikia išaiškinti svarbiausias sąvokas ir koncepcijas, kad būtų užtikrintas teisinis tikrumas ir įtraukti tam tikri tvirtai nusistovėjusios susijusios Europos Sąjungos Teisingumo Teismo praktikos aspektai;

<…>

(5) reikėtų priminti, kad nė viena šios direktyvos nuostata neįpareigoja valstybių narių sudaryti paslaugų, kurias jos nori teikti pačios, teikimo sutarčių arba naudotis išorės paslaugomis, arba teikimą organizuoti kitu būdu nei sudarant viešąsias [viešojo pirkimo] sutartis, kaip apibrėžta šioje direktyvoje. <…>

<…>

(28) ši direktyva neturėtų būti taikoma tam tikroms ne pelno organizacijų ar asociacijų vykdomoms skubiosios pagalbos paslaugoms, nes tų organizacijų ypatingą pobūdį būtų sunku išsaugoti, jeigu paslaugos teikėjus reikėtų pasirinkti pagal šioje direktyvoje nustatytas procedūras. Vis dėlto tokia išimtis turėtų galioti tik tose srityse, kuriose tai griežtai būtina. Todėl reikėtų aiškiai pabrėžti, kad ši išimtis neturėtų būti taikoma pacientų vežimui skirtoms greitosios pagalbos paslaugoms. Tokiomis aplinkybėmis taip pat būtina paaiškinti, kad Bendrojo viešųjų pirkimų žodyno [*Common Procurement Vocabulary*] (toliau – BVPŽ) grupė 601 „Sausumos transporto paslaugos“ neapima greitosios pagalbos paslaugų, kurios žymimos BVPŽ kodu 8514. Todėl reikėtų paaiškinti, kad paslaugų, kurių BVPŽ kodas yra 85143000-3 ir kurios apima tik pacient[ams] vež[ti] skirtas greitosios pagalbos paslaugas, teikimui turėtų būti taikomas specialus režimas, nustatytas socialinėms ir kitoms specialioms paslaugoms (toliau – paprastesnis režimas). Todėl mišriosioms sutartims dėl bendrųjų greitosios pagalbos paslaugų teikimo taip pat būtų taikomas paprastesnis režimas, jeigu pacientų vežimui skirtų greitosios pagalbos paslaugų vertė būtų didesnė už kitų greitosios pagalbos paslaugų vertę;

<…>

(31) kyla didelis teisinis netikrumas dėl to, kiek viešųjų pirkimų taisyklės turėtų būti taikomos tarp viešojo sektoriaus subjektų tarpusavyje sudaromoms sutartims. Susijusią Europos Sąjungos Teisingumo Teismo praktiką valstybės narės ir netgi pačios perkančiosios organizacijos aiškina skirtingai. Todėl reikia paaiškinti, kokiais atvejais viešajame sektoriuje sudaromoms sutartims viešųjų pirkimų taisyklės netaikomos.

Atliekant tokį aiškinimą reikėtų vadovautis atitinkamoje Europos Sąjungos Teisingumo Teismo praktikoje nustatytais principais. Vien tai, kad abi susitarimo šalys yra viešosios institucijos, savaime nereiškia, jog viešųjų pirkimų taisyklės netaikomos. Tačiau viešųjų pirkimų taisyklių taikymas neturėtų riboti viešųjų institucijų laisvės vykdyti joms pavestas viešųjų paslaugų teikimo užduotis naudojantis savo ištekliais, įskaitant galimybę bendradarbiauti su kitomis viešosiomis institucijomis.

Reikėtų užtikrinti, kad dėl viešojo sektoriaus institucijų tarpusavio bendradarbiavimo, kuriam viešųjų pirkimų taisyklės netaikomos, nebūtų iškreipta konkurencija privačių ekonominės veiklos vykdytojų atžvilgiu tiek, kiek taip bendradarbiaujant privatus paslaugų teikėjas atsidurtų privilegijuotoje padėtyje savo konkurentų atžvilgiu;

<…>

(33) perkančiosios organizacijos turėtų galėti nuspręsti bendrai teikti joms pavestas viešąsias paslaugas bendradarbiaudamos, neprivalėdamos laikytis kokios nors konkrečios teisinės formos. Toks bendradarbiavimas galėtų apimti visų rūšių veiklą, susijusią su paslaugų teikimu ir pareigomis, kurios yra nustatytos dalyvaujančioms organizacijoms arba kurias jos yra prisiėmusios, kaip antai vietos ar regioninės valdžios institucijų privalomos ar savanoriškos užduotys arba konkrečioms įstaigoms pagal viešąją teisę pavestos teikti paslaugos. Įvairių dalyvaujančių organizacijų teikiamos paslaugos nebūtinai turi būti identiškos; jos taip pat gali vienos kitas papildyti.

Sutartims dėl bendro viešųjų paslaugų teikimo šioje direktyvoje nustatytos taisyklės neturėtų būti taikomos su sąlyga, kad tokios sutartys yra sudarytos tik tarp perkančiųjų organizacijų, jeigu taip bendradarbiaujant vadovaujamasi vien su viešojo intereso tikslų pasiekimu susijusiais motyvais ir jeigu užtikrinama, kad nė vienas privatus paslaugų teikėjas neatsidurtų privilegijuotoje padėtyje savo konkurentų atžvilgiu.

Siekiant įvykdyti tas sąlygas, bendradarbiavimas turėtų būti grindžiamas bendradarbiavimo koncepcija. Taip bendradarbiaujant nereikalaujama, kad visos dalyvaujančios organizacijos prisiimtų atsakomybę vykdyti pagrindines sutartines prievoles, jeigu tik įsipareigojama prisidėti prie konkrečios viešosios paslaugos teikimo bendradarbiaujant. Be to, bendradarbiavimas, įskaitant visus finansinius pervedimus tarp dalyvaujančių perkančiųjų organizacijų, turėtų būti vykdomas vadovaujantis vien su viešojo intereso tikslų pasiekimu susijusiais motyvais[.]“

4 Šios direktyvos 2 straipsnio 1 dalies 4 punkte „viešosios teisės reglamentuojami subjektai“ apibrėžti taip:

„subjektai, pasižymintys visomis toliau išvardytomis charakteristikomis:

a) jie įsteigti siekiant konkretaus tikslo – patenkinti bendrojo intereso poreikius, kurie nėra pramoninio ar komercinio pobūdžio;

b) jie turi teisinį subjektiškumą ir

c) jie didžiąja dalimi finansuojami valstybės, regionų ar vietos valdžios institucijų ar kitų viešosios teisės reglamentuojamų subjektų lėšomis arba jų valdymas yra prižiūrimas tų institucijų ar subjektų, arba jie turi administracinį, valdymo ar priežiūros organą, kurio daugiau kaip pusę narių skiria valstybės, regionų ar vietos valdžios institucijos arba kiti viešosios teisės reglamentuojami subjektai.“

5 Minėtos direktyvos I skyriuje „Taikymo sritis ir terminų apibrėžtys“ yra 3 skirsnis „Išimtys“, apimantis tos pačios direktyvos 7–12 straipsnius.

6 Direktyvos 2014/24 10 straipsnyje „Specialios išimtys paslaugų pirkimo sutarčių atveju“ nustatyta:

„Ši direktyva netaikoma viešojo paslaugų pirkimo sutartims dėl:

<…>

h) civilinės gynybos, civilinės saugos ir pavojaus prevencijos paslaugų, kurias teikia ne pelno organizacijos ar asociacijos ir kurių BVPŽ kodai yra 75250000-3 [ugniagesių ir gelbėjimo paslaugos], 75251000-0 [ugniagesių paslaugos], 75251100-1 [gaisrų gesinimo paslaugos], 75251110-4 [priešgaisrinės apsaugos paslaugos], 75251120-7 [kovos su miškų gaisrais paslaugos], 75252000-7 [gelbėjimo paslaugos], 75222000-8 [civilinės apsaugos paslaugos], 98113100-9 [branduolinės saugos paslaugos] ir 85143000-3 [greitosios pagalbos paslaugos], išskyrus pacient[ams] vež[ti] skirtas greitosios pagalbos paslaugas;

<…>“

7 Šios direktyvos 12 straipsnyje „Viešosios [viešojo pirkimo] sutartys tarp viešojo sektoriaus subjektų“ nustatyta:

„1. Ši direktyva netaikoma viešosioms [viešojo pirkimo] sutartims, kurias perkančioji organizacija skiria [kurias perkančioji organizacija sudaro su] privačiosios ar viešosios teisės reglamentuojamam juridiniam asmeniui [privatinės ar viešosios teisės reglamentuojamu juridiniu asmeniu], kai įvykdomos visos šios sąlygos:

a) perkančioji organizacija atitinkamą juridinį asmenį kontroliuoja panašiai kaip ir savo skyrius;

b) daugiau kaip 80 % kontroliuojamojo juridinio asmens veiklos vykdoma atliekant užduotis, kurias jam yra pavedusi kontroliuojančioji perkančioji organizacija arba kiti tos perkančiosios organizacijos kontroliuojami juridiniai asmenys, ir

c) kontroliuojamajame juridiniame asmenyje nėra tiesioginio privataus kapitalo dalyvavimo, išskyrus atvejus, kai kontrolės ir teisės blokuoti nesuteikiantis privataus kapitalo dalyvavimas yra reikalaujamas pagal nacionalinės teisės aktų nuostatas laikantis Sutarčių ir jis nesuteikia lemiamos įtakos kontroliuojamojo juridinio asmens sprendimams.

<…>

4. Ši direktyva netaikoma išimtinai dviejų ar daugiau perkančiųjų organizacijų sudarytai sutarčiai, kai įvykdomos visos šios sąlygos:

a) sutartimi nustatomas ar įgyvendinamas dalyvaujančių perkančiųjų organizacijų bendradarbiavimas siekiant užtikrinti, kad viešosios paslaugos, kurias jie turi suteikti, būtų teikiamos siekiant bendrų jų tikslų;

b) toks bendradarbiavimas įgyvendinamas vadovaujantis vien su viešuoju interesu susijusiais motyvais ir

c) dalyvaujančios perkančiosios organizacijos atviroje rinkoje vykdo mažiau kaip 20 % veiklų, kurias apima bendradarbiavimas;

<…>“

8 Šios direktyvos 28 konstatuojamojoje dalyje minima supaprastinta tvarka apibrėžta šios direktyvos 74–77 straipsniuose.

Italijos teisė

9 1990 m. rugpjūčio 7 d. *legge n. 241 – Nuove norme in materia di procedimento amministrativo e di diritto di accesso ai documenti amministrativi* (Įstatymas Nr. 241 dėl naujų administracinės procedūros ir teisės susipažinti su administraciniais dokumentais taisyklių, GURI, Nr. 192, 1990 m. rugpjūčio 18 d., toliau – Įstatymas Nr. 241/1990; pagrindinės bylos faktinėms aplinkybėms taikytina redakcija) 15 straipsnio „Viešojo administravimo subjektų susitarimai“ 1 dalyje nustatyta:

„Net ir kitais atvejais, nei numatytieji 14 straipsnyje, viešojo administravimo subjektai bet kada gali tarpusavyje sudaryti susitarimus dėl bendradarbiavimo vykdant visuotinės svarbos veiklą.“

10 2016 m. balandžio 18 d. *decreto legislativo n. 50 – Codice dei contratti pubblici* (Įstatyminis dekretas Nr. 50 dėl Viešojo pirkimo sutarčių kodekso; GURI, Nr. 91, paprastasis priedas, 2016 m. balandžio 19 d.; toliau – Viešojo pirkimo sutarčių kodeksas) 5 straipsnio „Bendrieji viešųjų pirkimų taisyklių netaikymo koncesijoms, viešojo pirkimo sutartims ir viešųjų subjektų bei perkančiųjų organizacijų susitarimams viešajame sektoriuje principai“ 6 dalyje nustatyta:

„Šis kodeksas netaikomas išimtinai dviejų ar daugiau perkančiųjų organizacijų sudarytiems susitarimams, kai tenkinamos visos šios sąlygos:

a) sutartimi nustatomas ar įgyvendinamas dalyvaujančių perkančiųjų organizacijų ir viešųjų perkančiųjų subjektų bendradarbiavimas siekiant užtikrinti, kad viešosios paslaugos, kurias jos turi suteikti, būtų teikiamos siekiant įgyvendinti jų bendrus tikslus;

b) toks bendradarbiavimas vykdomas vadovaujantis vien su viešuoju interesu susijusiais motyvais;

c) dalyvaujančios perkančiosios organizacijos ar viešieji perkantieji subjektai atviroje rinkoje vykdo mažiau kaip 20 % veiklos rūšių, kurias apima bendradarbiavimas.“

11 Šio kodekso 17 straipsnio „Specialios išimtys paslaugų sutartims ir koncesijoms“ 1 dalyje nustatyta:

„Šio kodekso nuostatos netaikomos viešojo pirkimo sutartims ir koncesijoms, susijusioms su šiomis paslaugomis:

<…>

h) civilinės gynybos, civilinės saugos ir pavojaus prevencijos paslaugomis, kurias teikia ne pelno organizacijos ar asociacijos ir kurių BVPŽ kodai yra 75250000-3 [ugniagesių ir gelbėjimo paslaugos], 75251000-0 [ugniagesių paslaugos], 75251100-1 [gaisrų gesinimo paslaugos], 75251110-4 [priešgaisrinės apsaugos paslaugos], 75251120-7 [kovos su miškų gaisrais paslaugos], 75252000-7 [gelbėjimo paslaugos], 75222000-8 [civilinės apsaugos paslaugos], 98113100-9 [branduolinės saugos paslaugos] ir 85143000-3 [greitosios pagalbos paslaugos], išskyrus pacient[ams] vež[ti] skirtas greitosios pagalbos paslaugas;

<…>“

12 2017 m. liepos 3 d. *decreto legislativo n. 117 – Codice del Terzo settore* (Įstatyminis dekretas Nr. 117, nustatantis Trečiojo sektoriaus kodeksą; GURI, Nr. 179, paprastasis priedas, 2017 m. rugpjūčio 2 d.) 57 straipsnio „Ligonių vežimo ypatingos skubos ir skubos atvejais paslauga“ 1 dalyje nustatyta:

„Ligonių vežimo ypatingos skubos ir skubos atvejais paslaugas pirmenybės tvarka sudarius susitarimus gali teikti savanorišką veiklą vykdančios organizacijos, kurios yra ne trumpiau kaip šešis mėnesius įregistruotos Italijos bendrajame trečiojo sektoriaus registre, priklauso 41 straipsnio 2 dalyje nurodytam asociacijų tinklui ir yra patvirtintos pagal taikytinus regioninius teisės aktus, jeigu dėl paslaugos ypatumo tiesiogiai sudarant sutartis yra užtikrinamas visuotinės svarbos paslaugų teikimas pagal sistemą, kuria veiksmingai siekiama socialinių ir solidarumo tikslų, užtikrinant ekonominį veiksmingumą ir tinkamumą bei laikantis skaidrumo ir nediskriminavimo principų.“

13 2012 m. liepos 27 d. *legge regionale n. 26 – Disciplina del sistema regionale di trasporto sanitario di soccorso ed emergenza* (Veneto regiono įstatymas Nr. 26, reglamentuojantis regioninę ligonių vežimo teikiant gelbėjimo ir greitosios pagalbos paslaugas tvarką; *Bollettino Ufficiale della Regione del Veneto*, Nr. 61, 2012 m. rugpjūčio 3 d.; toliau – Regiono įstatymas Nr. 26/2012) nustatyta „regioninė ligonių vežimo teikiant gelbėjimo ir greitosios pagalbos paslaugas tvarka“.

14 Šio įstatymo 1 straipsnyje „Dalykas ir tikslai“ numatyta:

„1. Veneto regionas [(Italija)] reglamentuoja regioninę ligonių vežimo teikiant gelbėjimo ir greitosios pagalbos paslaugas tvarką ir suteikia įgaliotoms bei akredituotoms sveikatos priežiūros įstaigoms ir asociacijoms galimybę dalyvauti vykdant vežimo veiklą teikiant gelbėjimo ir greitosios pagalbos paslaugas, kurios yra išimtinai medicininio pobūdžio, atsižvelgdamas į jų teritorinį pasiskirstymą, vaidmenį Veneto regiono socialinių paslaugų ir sveikatos priežiūros sistemoje, taip pat į teikiamos paslaugos veiksmingumo ir kokybės vertybes, siekiant bendrojo intereso ir vadovaujantis universalumo, solidarumo, ekonomiškumo ir tinkamumo principais.“

15 Minėto įstatymo 2 straipsnio „Apibrėžimai“ 1 dalyje nustatyta:

„Šiame įstatyme „ligonių vežimu gelbėjimo ir greitosios pagalbos tikslais“ laikoma veikla, kurią už šios paslaugos teikimą atsakingi darbuotojai (sveikatos ar kitos srities) vykdo greitosios pagalbos automobiliais, atlikdami tokias funkcijas:

a) teikdami vežimo greitosios pagalbos automobiliais skubios pagalbos tikslais paslaugas, kurias valdo skubios ir neatidėliotinos medicinos pagalbos koordinavimo dispečerinės tarnyba [*Servizio urgenze ed emergenze mediche* (SUEM)];

b) teikdami vežimo greitosios pagalbos automobiliais paslaugas, įgyvendinant [*livelli essenziali di assistenza* (pagrindiniai pagalbos lygiai (LEA)];

c) teikdami vežimo paslaugas tais atvejais, kai dėl paciento patologijos būtina išimtinai naudoti greitosios pagalbos automobilį ir kai kelionėje būtina sveikatos priežiūros personalo arba kito tinkamai apmokyto tą priežiūrą užtikrinti personalo pagalba ir keliamas reikalavimas užtikrinti tęstinę priežiūrą.“

16 Regiono įstatymo Nr. 26/2012 4 straipsnyje „Regiono sąrašas“ nustatyta:

„1. Per 60 dienų nuo šio įstatymo įsigaliojimo, laikydamasi Europos teisės aktų įsisteigimo laisvės ir laisvo paslaugų judėjimo srityje, regiono taryba patvirtina regioninį sąrašą, į kurį pirmiausia įtraukiamos leidimus turinčios sveikatos priežiūros įstaigos ir asociacijos, kurios ne trumpiau kaip penkerius metus kompetentingų vietos socialinių paslaugų ir sveikatos priežiūros įstaigų [*unità locali socio-sanitarie*, ULSS) pavedimu vykdo vežimo greitosios medicinos pagalbos automobiliais skubios ir neatidėliotinos pagalbos tikslais veiklą pagal specialias tuo tikslu sudarytas sutartis ir atitinka reikalavimus leidimui gauti, nustatytus [2002 m. rugpjūčio 16 d. *legge regionale n. 22 – Autorizzazione e accreditamento delle strutture sanitarie, socio-sanitarie e sociali* (Regiono įstatymas Nr. 22 dėl sveikatos priežiūros, socio-sanitarinių ir socialinių paslaugų įstaigų leidimų ir akreditavimo; *Bollettino Ufficiale della Regione del Veneto*, Nr. 82)] su vėlesniais pakeitimais.

2. Be 1 dalyje nurodytų subjektų, į toje dalyje minimą sąrašą įtraukiami Italijos raudonojo kryžiaus (CRI) komitetai, sudarę specialias sutartis su tos pačios organizacijos Veneto regiono komitetu, ir *Istituti Pubblici di Assistenza e Beneficienza* (viešosios pagalbos bei labdaros įstaigos, IPAB), vykdančios vežimo greitosios medicinos pagalbos automobiliais skubios ir neatidėliotinos pagalbos tikslais veiklą, remiantis patvirtinimu ir alternatyvia deklaracija, kad įvykdytos leidimo išdavimo sąlygos, nustatytos regiono įstatyme [Nr. 22] ir jo vėlesniuose pakeitimuose, taip pat regiono tarybos nurodytos sąlygos, vadovaujantis 3 straipsnio 2 dalimi ir laikantis Europos teisės aktų įsisteigimo laisvės ir laisvo paslaugų judėjimo srityje.

3. 1 dalyje minimas regiono sąrašas kasmet atnaujinamas įtraukiant naujas leidimų suteikimo ir akreditacijos reikalavimus, numatytus regiono įstatyme [Nr. 22] ir vėlesniuose jo pakeitimuose, atitinkančias sveikatos priežiūros įstaigas ir asociacijas.

4. Siekiant patvirtinti, kad šie reikalavimai taikomi ir jų paisoma, periodiškai atliekamos į regioninį sąrašą įtrauktų subjektų patikros.“

17 Šio įstatymo 5 straipsnyje, reglamentuojančiame „[v]ežimo gelbėjimo ir greitosios medicinos pagalbos tikslais veiklos organizavimą“, nustatyta:

„1. Vežimo gelbėjimo ir greitosios medicinos pagalbos tikslais veiklą vykdo [ULSS] ir į 4 straipsnyje nurodytą regioninį sąrašą įtraukti subjektai.

2. Santykiai su [ULSS] ir sąlygos, kuriomis į 4 straipsnyje nurodytą regioninį sąrašą įtraukti subjektai dalyvauja gelbėjimo ir greitosios pagalbos veikloje, nustatomi specialiose sutartyse, kurios sudaromos pagal regiono tarybos patvirtintą ir paskelbtą tipinę formą, vadovaujantis viešojo pirkimo sutartis reglamentuojančiomis nacionalinės ir Europos teisės nuostatomis.

3. 2 dalyje nurodytose sutartyse nustatoma finansavimo sistema, kurios parametrai yra grindžiami regiono tarybos nustatytomis standartinėmis sąnaudomis ir atnaujinami kas trejus metus.

<…>

5. Tais atvejais, kai vežimo gelbėjimo ir greitosios pagalbos tikslais veiklos negali vykdyti į 4 straipsnyje nurodytą regiono sąrašą įtraukti subjektai, [ULSS] gali pavesti tą veiklą vykdyti už atlygį viešojo konkurso tvarka atrinktiems subjektams, kurie atitinka galiojančiose nacionalinės ir Europos teisės aktų nuostatose dėl viešųjų pirkimų nustatytus reikalavimus ir gali užtikrinti pakankamą paslaugos kokybę bei tinkamai atlikti jos socialinę funkciją.“

Pagrindinė byla ir prejudiciniai klausimai

18 2017 m. AULSS Nr. 6 paskelbė konkursą dėl pacientų, kuriems atliekamos hemodializės procedūros, vežimo greitosios medicinos pagalbos automobiliais paslaugos teikimo; konkurso laimėtojas turėjo būti nustatytas remiantis ekonomiškai naudingiausio pasiūlymo kriterijumi ir su juo turėjo būti sudaryta penkerių metų trukmė sutartis su galimybe pratęsti vieniems metams (toliau – ginčijamas konkursas). Šios sutarties metinė vertė buvo 5 043 560 EUR, o penkerių metų laikotarpiui atitinkama suma sudarė 25 217 800 EUR.

19 *Croce Verde* apskundė *Tribunale amministrativo regionale del Veneto* (Veneto regiono administracinis teismas, Italija) AULSS Nr. 6 sprendimą pasirinkti sudaryti viešojo pirkimo sutartį, o ne viešajam sektoriui priklausančių subjektų partnerystę. Iš tiesų, kai tenkinamos tokios partnerystės sudarymo sąlygos, pagal Regiono įstatymą Nr. 26/2012 reikalaujama sudaryti Direktyvos 2014/24 12 straipsnio 4 dalyje ir Viešųjų sutarčių kodekso 5 straipsnio 6 dalyje numatytą susitarimą su patvirtinta viešąja įstaiga, taigi nėra reikalo sudaryti viešojo pirkimo sutarties ar ją sudaryti taikant supaprastintą tvarką, nustatytą šios direktyvos 10 straipsnio h punkte ir minėto kodekso 17 straipsnio 1 dalies h punkte.

20 Šiuo klausimu *Croce Verde* tvirtina, kad ji yra ne paprasta pagal privatinę teisę įsteigta savanorišką veiklą vykdanti asociacija, bet ekonominės veiklos nevykdanti viešoji įstaiga, konkrečiai – IPAB. Be to, ji daugiau nei šimtmetį teikia medicinos pagalbą Padujos (Italija) teritorijos gyventojams, iš esmės užtikrindama sužeistųjų ir ligonių vežimą nesiekiant pelno. Be to, vadovaujantis Regiono įstatymu Nr. 26/2012, su ja 2017 m. gruodžio 22 d. AULSS Nr. 6 sudarė susitarimą dėl greitosios medicinos pagalbos ir pagalbos ekstremaliais atvejais paslaugų teikimo. Be to, pasibaigus 2010 m. paskelbtam konkursui, kurio data buvo pratęsta du kartus ir kuris baigėsi 2018 m. kovo 31 d., su ja taip pat buvo sudaryta sutartis dėl vežimo, nesant skubos paslaugos teikimo.

21 *Tribunale amministrativo regionale del Veneto* (Veneto regiono administracinis teismas) nusprendė, kad Direktyvos 2014/24 10 ir 74 straipsniuose ir Viešųjų sutarčių kodekso 17 straipsnio 1 dalies h punkte buvo numatyta, jog ligonių vežimo nesant skubos sutartį galima sudaryti tik konkurso būdu.

22 Kadangi tas teismas vis dėlto pripažino pagrįstu pagrindą, susijusį su AULSS Nr. 6 įgaliojimų organizuoti ginčijamą konkursą nebuvimu, ši *Tribunale amministrativo regionale del Veneto* (Veneto regiono administracinis teismas) sprendimą šiuo klausimu apeliacine tvarka apskundė prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusiame teisme – *Consiglio di Stato* (Valstybės Taryba, Italija).

23 Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas, kuris atmetė pagrindinį apeliacinį skundą, dar turi nuspręsti dėl priešpriešinio apeliacinio skundo, kuriame *Croce Verde* pakartoja pirmojoje instancijoje pateiktus argumentus.

24 Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas mano, kad reikia skirti, pirma, ypatingos skubos medicinos pagalbos paslaugą ir, antra, vežimo greitosios pagalbos transporto priemonėmis paslaugą. Pagal Direktyvos 2014/24 10 straipsnį, siejamą su jos 28 konstatuojamąja dalimi, ir pagal Viešųjų sutarčių kodekso 17 straipsnio 1 dalies h punktą viešųjų pirkimų taisyklės netaikomos ypatingos skubos medicinos pagalbos paslaugoms, kurias pelno nesiekiančių organizacijų atveju sudaro vežimas greitosios pagalbos automobiliais ir pirmosios pagalbos teikimas ypatingos skubos situacijoje esančiam pacientui. Tačiau, jei vežimo greitosios pagalbos automobiliu paslauga nesusijusi su skubos

atveju, jai taikoma Direktyvos 2014/24 74–77 straipsniuose įtvirtinta „supaprastinta tvarka“, nes, kaip yra pagrindinėje byloje, jos vertė yra bent jau lygi Direktyvoje 2014/24 numatytai 750 000 EUR vertės ribai.

25 Atsižvelgiant į tai, Regiono įstatymo Nr. 26/2012 5 straipsnyje numatyta, kad, kai vežimo greitosios medicinos pagalbos automobiliais „gelbėjimo ir greitosios pagalbos“ tikslais paslaugas teikia ne tiesiogiai ULSS, jas teikia šio įstatymo 4 straipsnyje pateiktame regiono sąraše įrašyti asmenys, ir kad santykius su ULSS ir minėtos paslaugos teikimo tvarką reglamentuoja *ad hoc* susitarimai. Be to, sutartis dėl vežimo greitosios medicinos pagalbos automobiliais gelbėjimo ir greitosios pagalbos tikslais paslaugos gali būti sudaroma organizuojant viešąjį pirkimą tik jei šios veiklos vykdymo negali užtikrinti į minėtą regiono sąrašą įrašyti asmenys.

26 Be to, pagal Regiono įstatymo Nr. 26/2012 2 straipsnį sutarties dėl „vežimo gelbėjimo ir greitosios pagalbos tikslais“ paslaugos teikimo sudarymo tvarkos taikymo sritis yra veikla, vykdoma greitosios pagalbos automobiliais, kuriuose pagalbą, be kita ko, teikia sveikatos apsaugos sistemos darbuotojai; šios paslaugos visų pirma apima „vežimo greitosios pagalbos automobiliais paslaugas, atitinkančias pagrindinius pagalbos lygius (LEA)“, ir „vežimo paslaugas tais atvejais, kai dėl paciento patologijos būtina naudoti greitosios pagalbos automobilį ir kai vežant būtina sveikatos priežiūros personalo arba kito tinkamai apmokyto personalo pagalba ir būtina užtikrinti tęstinę priežiūrą“. Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo nuomone, veikla, kuriai taikoma minėta tvarka, ypač paskutiniu atveju, yra veikla, kuri, atrodo, susijusi ne su pacientų vežimu skubos atveju, bet su jų vežimu nesant skubos.

27 Taigi prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas mano, kad pagrindinėje byloje nagrinėjama paslauga gali būti kvalifikuojama kaip „vežimo nesant skubos paslauga“ arba „ligonių vežimo gelbėjimo tikslais paslauga“, o ne kaip „ligonių vežimo ypatingos skubos atveju paslauga“. Todėl, remdamasis Regiono įstatymo Nr. 26/2012 5 straipsniu, prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas mano, kad perkančioji organizacija gali skelbti konkursą tik tuo atveju, kai neįmanomas tiesioginis paslaugų teikimo pavedimas sudarant susitarimą.

28 Vis dėlto prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusiam teismui kyla abejonių dėl Regiono įstatymo Nr. 26/2012 5 straipsnio suderinamumo su Sąjungos teise, kai ši nuostata taikoma kitoms paslaugoms nei ligonių vežimas gelbėjimo ir greitosios pagalbos tikslais. Be to, ši abejonė jam kyla ir dėl atvejo, kai tiesioginiu sutarties sudarymu būtų įgyvendinama perkančiųjų organizacijų partnerystė.

29 Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas pažymi, kad pagal Įstatymo Nr. 241/1990 15 straipsnį viešosios valdžios institucijos visada gali susitarti tarpusavyje sudaryti sutartis, siekdamos įforminti bendradarbiavimą vykdant bendrojo intereso veiklą. Vis dėlto toks viešųjų institucijų bendradarbiavimas negali paneigti pagrindinio Sąjungos taisyklių viešųjų pirkimų srityje tikslo, t. y. laisvo paslaugų judėjimo ir atviros neiškraipytos konkurencijos visose valstybėse narėse.

30 Viešųjų sutarčių kodekso 5 straipsnio 6 dalis patvirtina viešojo pirkimo sutarčių sudarymo taisyklių netaikymą, kai tenkinamos jame nustatytos sąlygos. Nagrinėjamu atveju taip ir yra. Iš tiesų AULSS Nr. 6 ir *Croce Verde* suinteresuotos, kad dalyvautų asmenys, įrašyti į Regiono įstatymo Nr. 26/2012 4 straipsnyje nustatytą sąrašą, ir kad būtų skatinama savanoriška veikla. Be to, *Croce Verde* į šį regiono sąrašą įtraukta kaip IPAB. Galiausiai jos veikla ligonių vežimo gelbėjimo ir greitosios pagalbos tikslais paslaugų teikimo rinkoje yra minimali.

31 Vis dėlto prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas pažymi, kad Įstatymo Nr. 241/1990 15 straipsnyje ir Viešųjų sutarčių kodekso 5 straipsnio 6 dalyje partnerystė tarp viešojo sektoriaus subjektų pateikiama kaip alternatyva viešojo pirkimo konkursui ir jiems ji negali būti taikoma kaip prioritetinė. Taigi perkančiųjų organizacijų susitarimas yra joms numatyta pasirinkimo galimybė, kuri reikalauja dvišalio šalių pritarimo. Tuo remiantis darytina išvada, kad perkančioji organizacija gali tik išreikšti norą sudaryti tokią partnerystės sutartį, bet negali priversti kitos

perkančiosios organizacijos pasirinkti šios alternatyvos. Šiuo klausimu prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas pažymi, kad šiuo atveju AULSS Nr. 6 nesiekė pasinaudoti šia galimybe, nes nusprendė paskelbti ginčijamą konkursą.

32 Be to, prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas mano, kad pagal Regiono įstatymo Nr. 26/2012 5 straipsnį perkančioji organizacija negali būti įpareigojama motyvuoti savo sprendimo sudaryti su pagrindinėje byloje nagrinėjama paslauga susijusią sutartį konkurso būdu. Iš tiesų toks reikalavimas motyvuoti pateisinamas tik tuo atveju, kai dvišalių derybų pabaigoje perkančioji organizacija nusprendžia tiesiogiai sudaryti sutartį, nes tokios derybos neleidžia atlikti palyginimo, skirto ekonomiškai naudingiausiam pasiūlymui nustatyti.

33 Konkurso procedūra, priešingai, užtikrina, kad būtų laikomasi Sąjungos teisės principų, t. y. nešališkumo, viešumo, skaidrumo, dalyvavimo ir vienodo požiūrio, kai lyginami pasiūlymai atsižvelgiant į ekonomiškai naudingiausio pasiūlymo kriterijų.

34 Taigi, kadangi Sąjungos teisėje neapibrėžiami skirtingi ir sutampantys bendrieji interesai, kaip antai savanoriškos veiklos skatinimas, negali būti pateisintas tiesioginis paslaugų teikimo pavedimas sudarant susitarimą. Taip būtų nagrinėjamu atveju, nes *Croce Verde* teigia esanti vienintelis įgaliotasis asmuo Veneto regione, turintis viešosios įstaigos statusą, dėl to neįmanoma konkurencija ir potencialių ūkio subjektų, suinteresuotų teikti pagrindinėje byloje aptariamą paslaugą, palyginimas. Vis dėlto, kaip ir kitos savanorišką veiklą vykdančios organizacijos, įtrauktos į Regiono įstatymo Nr. 26/2012 4 straipsnyje numatytą regiono sąrašą, *Croce Verde*, kaip ūkio subjektas, neabejotinai turėjo teisę dalyvauti ginčijamame konkurse, taigi, ir nurodyti, kad jos pasiūlymas yra naudingas.

35 Būtent atsižvelgdama į šias aplinkybes *Consiglio di Stato* (Valstybės Taryba) nutarė sustabdyti bylos nagrinėjimą ir pateikti Teisingumo Teismui šiuos prejudicinius klausimus:

„1. Ar tuo atveju, kai abi šalys yra viešojo sektoriaus subjektai, pagal Direktyvos [2014/24] 28 konstatuojamąją dalį, 10 straipsnį ir 12 straipsnio 4 dalį draudžiama taikyti [Regiono įstatymo Nr. 26/2012] 5 straipsnį, siejamą su 1[–]4 straipsniais, remiantis viešojo sektoriaus subjektų partneryste, nurodyta [šios direktyvos] 12 straipsnio 4 dalyje, [Viešųjų sutarčių kodekso] 5 straipsnio 6 dalyje ir Įstatymo Nr. 241/1990 15 straipsnyje?

2. Ar tuo atveju, jeigu abi šalys yra viešojo sektoriaus subjektai, pagal Direktyvos [2014/24] 28 konstatuojamąją dalį, 10 straipsnį ir 12 straipsnio 4 dalį draudžiama taikyti [Regiono įstatymo Nr. 26/2012] nuostatas, remiantis viešojo sektoriaus subjektų partneryste, nurodyta [šios direktyvos] 12 straipsnio 4 dalyje, [Viešųjų pirkimų kodekso] 5 straipsnio 6 dalyje ir Įstatymo Nr. 241/1990 15 straipsnyje, tiek, kiek jomis perkančioji organizacija įpareigojama nurodyti motyvus, dėl kurių pasirinko paskelbti konkursą dėl ligonių vežimo nesant skubos paslaugų teikimo sutarties sudarymo, o ne tiesiogiai pavesti teikti šią paslaugą sudarant sutartį su paslaugos teikėju?“

Dėl prejudicinių klausimų

36 Pagal Teisingumo Teismo procedūros reglamento 99 straipsnį, jeigu atsakymą į klausimą, dėl kurio pateiktas prašymas priimti prejudicinį sprendimą, galima aiškiai nustatyti iš jurisprudencijos arba jeigu atsakymas į tokį klausimą nekelia jokių pagrįstų abejonių, Teisingumo Teismas, vadovaudamasis teisėjo pranešėjo siūlymu ir išklausęs generalinį advokatą, bet kada gali nuspręsti priimti sprendimą motyvuota nutartimi.

37 Šioje byloje reikia taikyti šią nuostatą.

Dėl pirmojo klausimo

38 Pirmuoju klausimu prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas iš esmės siekia išsiaiškinti, ar Direktyvos 2014/24 10 straipsnio h punktą ir 12 straipsnio 4 dalį reikia aiškinti taip, kad pagal juos draudžiamos regiono teisės nuostatos, kuriose viešojo pirkimo sutarties sudarymas siejamas su aplinkybe, kad viešojo sektoriaus subjektų partnerystė neleidžia užtikrinti ligonių vežimo nesant skubos paslaugos teikimo.

39 Teisingumo Teismas 2019 m. spalio 3 d. Sprendime *Irgita* (C-285/18, EU:C:2019:829, 41 punktas; toliau – Sprendimas *Irgita*) konstatavo, kad Direktyvos 2014/24 tikslas, kaip nustatyta jos 1 konstatuojamoje dalyje, yra koordinuoti tam tikrą vertę viršijančias nacionalines viešųjų pirkimų procedūras.

40 Iš Sprendimo *Irgita* 43 punkto matyti, kad šios direktyvos 12 straipsnio 1 dalies, susijusios su vidaus sandoriais, taip pat vadinamais „*in house* sandoriais“, kurioje tik išsamiai išvardytos sąlygos, kurių perkančioji organizacija turi laikytis, ketindama sudaryti vidaus sandorį, vienintelis poveikis yra suteikti valstybėms narėms įgaliojimus tokio sandorio nepriskirti Direktyvos 2014/24 taikymo sričiai.

41 Taigi, ši nuostata negali iš valstybių narių atimti laisvės pirmenybę teikti kuriam nors paslaugų teikimo, darbų atlikimo ar prekių tiekimo būdui. Iš tiesų ši laisvė reiškia pasirinkimą, atliekamą etape, ankstesniame už sutarties sudarymo etapą, taigi ji neturėtų patekti į Direktyvos 2014/24 taikymo sritį (Sprendimo *Irgita* 44 punktas).

42 Valstybių narių laisvė pasirinkti paslaugų teikimo būdą, kuriuo naudodamosi perkančiosios organizacijos tenkins savo poreikius, taip pat išplaukia iš Direktyvos 2014/24 5 konstatuojamosios dalies, kurioje skelbiama, kad „nė viena šios direktyvos nuostata neįpareigoja valstybių narių sudaryti paslaugų, kurias jos nori teikti pačios, teikimo sutarčių arba naudotis išorės paslaugomis, arba teikimą organizuoti kitu būdu nei sudarant viešąsias [viešojo pirkimo] sutartis, kaip apibrėžta šioje direktyvoje“, taip įtvirtinant Teisingumo Teismo jurisprudenciją, suformuotą iki šios direktyvos priėmimo (Sprendimo *Irgita* 45 punktas).

43 Taigi, kadangi Direktyva 2014/24 neįpareigoja valstybių narių naudoti viešųjų pirkimų procedūros, ji taip pat negali jų įpareigoti sudaryti vidaus sandorio, kai tenkinamos 12 straipsnio 1 dalyje nustatytos sąlygos (Sprendimo *Irgita* 46 punktas).

44 Be to, kaip Teisingumo Teismas konstatavo Sprendimo *Irgita* 47 punkte, tokia valstybėms narėms suteikta laisvė yra aiškiau įtvirtinta 2014 m. vasario 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2014/23/ES dėl koncesijos sutarčių suteikimo [sudarymo] (OL L 94, 2014, p. 1) 2 straipsnio 1 dalyje, kurioje nustatyta:

„Šia direktyva pripažįstamas laisvo nacionalinių, regionų ir vietos valdžios institucijų vykdomo administravimo pagal nacionalinę ir Sąjungos teisę principas. Tos valdžios institucijos gali nekliudomos spręsti, kaip geriausiai administruoti darbų vykdymą ar paslaugų teikimą, visų pirma siekiant užtikrinti aukštą kokybės, saugos ir prieinamumo lygį, lygiateisiškumą ir visuotinio prieinamumo bei naudotojų teisių propagavimą viešųjų paslaugų srityje.

Tos valdžios institucijos gali pasirinkti vykdyti savo viešojo intereso užduotis naudodamos nuosavus išteklius arba bendradarbiaudamos su kitomis valdžios institucijomis, arba šias užduotis pavesti ekonominės veiklos vykdytojams.“

45 Vis dėlto valstybių narių laisvė pasirinkti, jų nuomone, tinkamiausią darbų atlikimo ar paslaugų teikimo organizavimo būdą nėra neribota. Priešingai, ji turi būti įgyvendinama laikantis pagrindinių SESV nuostatų, visų pirma laisvo prekių judėjimo, įsisteigimo laisvės ir laisvo paslaugų teikimo, taip pat iš jų išplaukiančių principų, kaip antai vienodo požiūrio, nediskriminavimo, abipusio pripažinimo, proporcingumo ir skaidrumo (Sprendimo *Irgita* 48 punktas).

46 Taigi Sprendimo *Irgita* 50 punkte Teisingumo Teismas konstatavo, kad Direktyvos 2014/24 12 straipsnio 1 dalis aiškintina taip, kad pagal ją nedraudžiama nacionalinės teisės nuostata, kurioje valstybė narė vidaus sandorio sudarymą, be kita ko, sieja su sąlyga, kad viešojo pirkimo sutarties sudarymas neleistų užtikrinti teikiamų paslaugų kokybės, jų prieinamumo ar nepertraukiamumo, jeigu etape iki viešojo pirkimo sutarties sudarymo pasirenkant konkretų paslaugų teikimo būdą paisoma vienodo požiūrio, nediskriminavimo, abipusio pripažinimo, proporcingumo ir skaidrumo principų.

47 Iš to, kas išdėstyta, matyti, kad, pirma, valstybių narių laisvė pasirinkti paslaugų teikimo būdą, kuris patenkintų jų interesus, joms *mutatis mutandis* leidžia viešojo pirkimo sutarties sudarymą sieti su perkančiųjų organizacijų partnerystės negalimumu, jeigu paisoma Direktyvos 2014/24 12 straipsnio 4 dalyje nustatytų sąlygų.

48 Pagal šią nuostatą perkančiųjų organizacijų partnerystė galima, tik jei sutartyje nustatomas ar įgyvendinamas dalyvaujančių perkančiųjų organizacijų bendradarbiavimas, siekiant užtikrinti, kad viešosios paslaugos, kurias jie turi suteikti, būtų teikiamos siekiant bendrų jų tikslų, jei toks bendradarbiavimas įgyvendinamas vadovaujantis vien su viešuoju interesu susijusiais motyvais ir jei dalyvaujančios perkančiosios organizacijos atviroje rinkoje vykdo mažiau kaip 20 % veiklos rūšių, kurias apima bendradarbiavimas.

49 Šiuo klausimu reikia pažymėti, kaip nurodė ir Komisija savo rašytinėse pastabose, kad nors *Croce Verde* yra IPAB, nėra aišku, ar tai yra „viešosios teisės reglamentuojamas subjektas“, kaip tai suprantama pagal Direktyvos 2014/24 2 straipsnio 1 dalies 4 punktą.

50 Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas taip pat turi įsitikinti, kad pagal Regiono įstatymo Nr. 26/2012 5 straipsnio 2 ir 3 dalis iš tiesų gali būti sudarytos sąlygos perkančiosioms organizacijoms bendradarbiauti, nes pagal šią nuostatą ULSS ir į šio įstatymo 4 straipsnyje pateiktą regiono sąrašą įrašytų asmenų, kurie dalyvauja gelbėjimo ir greitosios pagalbos teikimo veikloje, santykiai reglamentuojami specialiuose susitarimuose, sudarytuose remiantis regiono tarybos patvirtintu pavyzdiniu modeliu.

51 Antra, valstybių narių laisvė, kai renkamasi paslaugų teikimo būdą, kaip perkančiosios organizacijos tenkins savo poreikius, kiek tai susiję su civilinės gynybos, civilinės saugos ir pavojaus prevencijos paslaugomis, siekiant sudaryti sutartį su ne pelno organizacijomis ar asociacijomis, suteikia galimybę pirmenybę teikti supaprastinta tvarka sudaromai sutarčiai, kaip apibrėžta Direktyvos 2014/24 74–77 straipsniuose, jei laikomasi šios direktyvos 10 straipsnio h punkte nustatytų sąlygų.

52 Šiuo klausimu reikia priminti, kad minėtos direktyvos 10 straipsnio h punktas turi būti aiškinamas taip, kad jame numatyta viešojo pirkimo sutarčių sudarymo taisyklių taikymo išimtis apima pagalbos teikimą greitosios pagalbos automobilyje pacientams, kuriems reikalingas skubus gydymas, kai ją teikia skubios pagalbos specialistas ir (arba) paramedikas, kuriai priskirtinas BVPŽ kodas 75252000-7 (gelbėjimo paslaugos), ir vežimą greitosios medicinos pagalbos automobiliu teikiant kvalifikuotą priežiūrą, kuriam priskirtinas BVPŽ kodo 85143000-3 (greitosios pagalbos paslaugos), su sąlyga, kad, kiek tai susiję su pastarąja paslauga, vežimą faktiškai vykdo tinkamą kvalifikaciją teikti pirmąją pagalbą turintis personalas, o pacientui kyla pavojus, kad jį vežant gali pablogėti jo sveikatos būklė (2019 m. kovo 21 d. Sprendimo *Falck Rettungsdienste ir Falck*, C-465/17, EU:C:2019:234, 51 punktas). Be to, tam, kad būtų galima taikyti šią išimtį, reikia, kad greitosios pagalbos paslaugas teiktų ne pelno

organizacijos ar asociacijos, kaip tai suprantama pagal šią nuostatą, ir turi būti aišku, kad būtina skubi pagalba (2019 m. birželio 20 d. Nutarties *Italy Emergenza ir Associazione Volontaria di Pubblica Assistenza „Croce Verde“*, C-424/18, EU:C:2019:528, 28 punktas).

53 Galiausiai abiem šios nutarties 47 ir 51 punktuose nurodytais atvejais valstybės narės, įgyvendindamos savo laisvę pasirinkti paslaugų teikimo būdą, kuriuo perkančiosios organizacijos patenkintų savo poreikius, turi užtikrinti vienodo požiūrio, nediskriminavimo, abipusio pripažinimo, proporcingumo ir skaidrumo principų laikymąsi (Sprendimo *Irgita* 48 punktas).

54 Taigi į pirmąjį klausimą reikia atsakyti: Direktyvos 2014/24 10 straipsnio h punktą ir 12 straipsnio 4 dalį reikia aiškinti taip, kad jais nedraudžiamos regiono teisės nuostatos, pagal kurias viešojo pirkimo sutarties sudarymas siejamas su aplinkybe, kad viešojo sektoriaus subjektų partnerystė neleistų užtikrinti ligonių vežimo nesant skubos paslaugos teikimo, jeigu etape iki viešojo pirkimo sutarties sudarymo pasirinktu atitinkamu paslaugų teikimo būdu paisoma vienodo požiūrio, nediskriminavimo, abipusio pripažinimo, proporcingumo ir skaidrumo principų.

Dėl antrojo klausimo

55 Antruoju klausimu prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas iš esmės siekia išsiaiškinti, ar Direktyvos 2014/24 10 straipsnio h punktas ir 12 straipsnio 4 dalis turi būti aiškinami taip, kad pagal juos draudžiamos regiono teisės nuostatos, kuriose perkančioji organizacija įpareigojama motyvuoti pasirinkimą sudaryti sutartį dėl ligonių vežimo nesant skubos paslaugos teikimo organizuojant viešųjų pirkimų konkursą, o ne tiesiogiai pavesti paslaugų teikimo vykdymą, sudarant susitarimą su kita perkančiąja organizacija.

56 Iš atsakymo į pirmąjį klausimą matyti, kad nei pagal šios direktyvos 10 straipsnio h punktą, nei pagal 12 straipsnio 4 dalį nedraudžiamos regiono teisės nuostatos, kuriose numatyta viešojo pirkimo sutartį sudaryti tik subsidiariai ir išimtiniais atvejais.

57 Taigi Sąjungos teise, visų pirma Direktyvos 2014/24 10 straipsnio h punktu ir 12 straipsnio 4 dalimi, negalima drausti regiono teisės nuostatų, kuriomis perkančioji organizacija įpareigojama įrodyti, kad netenkinamos šių nuostatų taikymo sąlygos.

58 Taigi į antrąjį klausimą reikia atsakyti: Direktyvos 2014/24 10 straipsnio h punktas ir 12 straipsnio 4 dalis turi būti aiškinami taip, kad jais nedraudžiamos regiono teisės nuostatos, pagal kurias perkančioji organizacija įpareigojama motyvuoti pasirinkimą sudaryti sutartį dėl ligonių vežimo nesant skubos paslaugos teikimo organizuojant viešųjų pirkimų konkursą, o ne tiesiogiai pavesti paslaugų teikimo vykdymą, sudarant susitarimą su kita perkančiąja organizacija.

Dėl bylinėjimosi išlaidų

59 Kadangi šis procesas pagrindinės bylos šalims yra vienas iš etapų prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo nagrinėjamoje byloje, bylinėjimosi išlaidų klausimą turi spręsti šis teismas. Išlaidos, susijusios su pastabų pateikimu Teisingumo Teismui, išskyrus tas, kurias patyrė minėtos šalys, nėra atlygintinos.

Remdamasis šiais motyvais, Teisingumo Teismas (devintoji kolegija) nutaria:

1. **2014 m. vasario 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2014/24/ES dėl viešųjų pirkimų, kuria panaikinama Direktyva 2004/18/EB, 10 straipsnio h punktą ir 12 straipsnio 4 dalį reikia aiškinti taip, kad jais nedraudžiamos regiono teisės nuostatos, pagal kurias viešojo pirkimo sutarties sudarymas siejamas su aplinkybe, kad viešojo sektoriaus subjektų**

partnerystė neleistų užtikrinti ligonių vežimo nesant skubos paslaugos teikimo, jeigu etape iki viešojo pirkimo sutarties sudarymo pasirinktu atitinkamu paslaugų teikimo būdu paisoma vienodo požiūrio, nediskriminavimo, abipusio pripažinimo, proporcingumo ir skaidrumo principų.

2. **Direktyvos 2014/24 10 straipsnio h punktas ir 12 straipsnio 4 dalis turi būti aiškinami taip, jais nedraudžiamos regiono teisės nuostatos, pagal kurias perkančioji organizacija įpareigojama motyvuoti pasirinkimą sudaryti sutartį dėl ligonių vežimo nesant skubos paslaugos teikimo organizuojant viešųjų pirkimų konkursą, o ne tiesiogiai pavesti paslaugų teikimo vykdymą, sudarant susitarimą su kita perkančiąja organizacija.**

Parašai.